

Nörolojik bilimlerle ilgili hastalıkların toplumsal açıdan önemi her geçen gün artıyor. Avrupa Beyin Konseyi (European Brain Council, EBC) bu anlayışla oluşturulmuş, ilgi odağında nöroloji, beyin cerrahisi, psikiyatri, nörolojik bilimler olan hasta organizasyonları ve ilişkili endüstri kuruluşlarını kapsayan, Avrupa Parlamentosu ve diğer üst düzey yönetimlerle birlikte çalışan bir organizasyon. Hastalar, hekimler, bilim insanları ve bu alanla ilgili diğer paydaşların temsilcisi bir organizasyon olarak 22 Mart 2002'de Brüksel'de kurulmuş. Temel hedef nörolojik hastalıkların tanısı, tedavisi ve hasta yaşam kalitesi ile ilgili araştırmaların geliştirilmesi, standartların yükseltilmesi ve bilgi paylaşımı.

EBC, Avrupa genelinde bütün ülkelere kapsayacak bir oluşum olma yolunda Ulusal Beyin Konseyleri ve Ulusal Aksiyon Grupları ile birlikte çalışıyor. EBC, Avrupa Parlamentosu ve Konseyi onayı ile 2014 yılını "Avrupa Beyin Yılı" olarak ilan etti. Avrupa Beyin Yılı'nda nörolojik hastalıklar konusunda farkındalığı artırma, bu alanda yapılacak araştırmalara destek sağlama, nörolojik hastalığı olan hastaların ve yakınlarının yaşam kalitesini yükseltme hedeflerine yönelik, hayli geniş yelpazede toplum temelli etkinlikler düzenlenmesi planlanıyor.

Ülkemiz de bu oluşuma katılmak üzere konsey tarafından davet edildi. Türk Nöroloji Derneği'nin yürütücülüğü ve inisiyatifli ile oluşturulan Türkiye Ulusal Beyin Aksiyon Grubu, Avrupa Beyin Yılı hedeflerine yönelik olarak EBC ve Avrupa Parlamentosu ile de işbirliği içinde olmayı planlıyor.

Nörolojik hastalıkların önemine dikkat çekmek ve bu yöndeki araştırmalara ivme kazandırılması amacıyla uluslararası en önemli adım ABD'de 1990-2000 yılları

rını kapsayan ve "Beyin 10 yılı" olarak adlandırılan dönemle başlatıldı. Bunu Avrupa'daki eşdeğer çalışmalar ve Avrupa Beyin Konseyi oluşumu izledi. Beyin 10 Yılı'nda sinir hücrelerinin gelişimsel aşamaları, beyin plastisitesi, moleküler biyoloji gibi konulardaki ve pek çok nörodejeneratif hastalığın altında yatan nedenlerle ilgili moleküler genetik veriler gün ışığına çıktı, birçok otoantikör- paraneoplazik antikör, nörotransmitter, sitokin ve reseptör tanımlanarak işlevleri anlaşılmasına başlandı. Ayrıca beyin görüntüleme yöntemlerindeki gelişmeler sayesinde birçok beyin hastalığına tanı koymada ve tedavinin takibinde önemli ilerlemeler kaydedildi. Tüm bunların yanı sıra bilişsel sinir bilim (*computational neuroscience*) alanında önemli adımlar atıldı ve atılmaya da devam ediyor. Hastaya ve hastalıklara özgü tedavilerin uygulanması, monoklonal antikörler ve girişimsel tedavilerle beyin damar hastalıklarının akut dönemde kontrol altına alınması, beyin cerrahisi alanında teknolojik gelişmelerin yoğun olarak uygulanıyor olması sevindirici örnekler olarak verilebilir.

Nörobilim uzmanlarına göre Beyin 10 Yılı'nda sağlanan gelişmeler bir önceki 50 yıla göre çok daha hızlı gerçekleşti. Bu anlamda 2013 yılının Eylül ayında Obama yönetimi beyin araştırmalarına 3 milyar dolar ayırmayı planladığını açıklayarak "Brain Initiative Projesi" ile beyin araştırmaları desteğinin yeniden canlandırılması yönünde adım attı. Avrupa Birliği de bu misyonu yerine getirmek üzere Avrupa ölçeğinde 2014 yılı boyunca yeni projelere destek verileceğini, beyin hastalıklarına verilen önemin süreceğini ve geliştirilecek yeni tedavi yöntemleriyle bu hastalıkların tedavisi ile ilgili umutların artacağını vurguladı. Ülkemizde beyin hastalıklarıyla ilgili farkındalığın artırılmasına, toplumun koruyucu önlemler ile ilgili bilgilendirilmesine ve sorumluluklarını yerine getirmeye çağrılmasına acil ihtiyaç var. Bu hastalıkların toplumsal maliyeti çok yüksek. Tanı, tedavi ve bakım masrafları milyarlarla ifade ediliyor. Örneğin 2012 yılında tüm sağlık alanlarındaki harcamaların 76 milyar TL'ye ulaştığı, bunun yaklaşık 1/5'inin ise beyin hastalıkları ile ilişkili olduğu belirtiliyor.

Hastalarımızın yerinde ve zamanında tedaviye ulaşma hakları ile ilgili bilgi sahibi olmalarına yönelik çalışmalarımızın toplumsal bir görev olduğunu düşünüyoruz. Dünyada olduğu gibi bu alanda misyon nörolojik bilimlere düşüyorsa da, gerekli altyapı ve desteği sağlamak ve hepsinden önemlisi ülkemizin bilim politikalarının bu anlayışla yürütülmesini güvence altına almak hükümetlere önemli sorumluluklar yüküyor.

Dünyada olduğu gibi ülkemizde de önemli bir sağlık problemi olan nörolojik hastalıklarla mücadele ve nöroloji hastalarının bakım ve yaşam kalitelerini yükseltme yolunda, Türk Nöroloji Derneği'ne ve "Türkiye Beyin Aksiyon Grubu" etkinliklerine toplumun her alanından destek bekliyoruz.

